

ULRICEHAMNS
KOMMUN

DELEGERING

ANTIKOAGULANTIA

Fastställt av: 2015-11-01 Medicinsk ansvarig sjuksköterska

Dokumentet framtaget av: MAS

För revidering ansvarar: MAS

Dokumentet gäller till och med: Tillsvidare

WARAN, BLODFÖRTUNNANDE LÄKEMEDEL

Waran används som skydd mot blodproppar och motverkar olika koagulationsfaktorers bildning i levern. Det ges som fortsatt behandling efter en blodpropp, t ex en propp i underbenet eller i lungorna. Ges även som förebyggande behandling, då man vet att risken för propp är stor, t ex inför en elektrisk behandling (kardiovertering) av oregelbunden puls (förmaksflimmer).

Vid behandling med Waran finns en risk för blödning om värdet blir för högt och en risk för blodpropp om värdet blir för lågt. Noggrann behandlingskontroll krävs och PK- värde i blodet mäts (mått på blodleivringsförmågan). Läkemedlet ges alltid på kvällen.

Effekten påverkas av många andra olika läkemedel. Preparat som innehåller acetylsalicylsyra t ex Albyl, Treo, Magnecyl, skall inte kombineras med Waran. Inte heller andra värktabletter som Ibumetin, Voltaren, Diklofenak, Naprosyn ska tas tillsammans med Waran.

Alla som behandlas med Waran får en informationsbroschyr, med föreskrifter och där risker står tydligt beskrivet de får även ett halsband som talar om att man behandlas med det läkemedlet.

För att bryta effekten av Waran ges K-vitamin. Det tar annars ca 4 dagar innan all effekt är borta efter avslutat tablettintag.

Kontakta alltid sjuksköterska om patientens beteende ändras, t ex. faller ofta, slår i huvudet eller vid blödning. Risk för stora blödningar! T.ex. näsblod.

ANDRA PERORALA BLODPROPPSFÖREBYGGANDE LÄKEMEDEL (NOAK)

Under senare år har ytterligare tre nya perorala antikoagulantia (NOAK) tillkommit, apixaban (Eliquis), rivaroxaban (Xarelto) och dabigatran (Pradaxa). Alla tre används som skydd mot blodproppar. Pradaxa förhindrar att blodproppar bildas genom att hämma enzymet trombin som är en nyckelfaktor i blodets koagulationsprocess. Eliquis och Xarelto fungerar genom att blockera en blodkoagulationsfaktor och minskar därmed blodets benägenhet att levara sig.

Regelbunden provtagning är inte nödvändig.

Xarelto tas normalt en gång om dagen och ska tas tillsammans med mat för att säkerställa upptaget av läkemedlet. Pradaxa och Eliquis tas två gånger per dag, morgon och kväll. Behandling med Pradaxa och Eliquis påverkas inte av vad man äter eller dricker.

Effekten påverkas av många andra olika läkemedel. Man ska inte använda preparat som innehåller acetylsalicylsyra t ex Albyl, Treo, Magnecyl.

Alla som behandlas med NOAK får en informationsbroschyr där allt detta står tydligt beskrivet och ett halsband (frivilligt att bära) som talar om att man behandlas med det läkemedlet. För patienter med välfungerande warfarinbehandling finns det ingen anledning att byta till NOAK

Idag finns ännu inget medel för att bryta effekten av NOAK.

Finns risk för blödningar. Kontakta alltid sjuksköterska om patientens beteende ändras, t ex. faller ofta, slår i huvudet eller vid blödning.

KLEXANEBEHANDLING

Klexane är ett läkemedel i injektionsform som används för att behandla eller förebygga blodpropp (trombos). Läkemedlet förhindrar koagulation och minskar risken för att blodproppar bildas. Blodproppar som redan har bildats växer inte ytterligare i storlek och upplösningen av proppar underlättas.

Klexane ges som förebyggande behandling inför kirurgiska ingrepp där det finns risk för djup ventrombos. Vid stora ortopediska ingrepp och där det tidigare har förekommit ventrombos eller lungemboli. Klexane används även som behandling vid djup ventrombos och vid förhöjd risk för hjärtinfarkt samt vid bloddialysbehandling.

Som regel räcker det med en injektion/dygn. Dosen är individuell och ordineras av läkare. Injektionen ges vid samma tid dagligen.

Injektionsteknik

Klexanesprutorna är endosförpackade, färdiga att injiceras subkutant, dvs. i underhuds fett. Injektionen ges i magen. Injektion i låret bör undvikas, eftersom risken att träffa en muskel är större. Styrkan anges i mg/ml.

- Kontrollera noga innan injektion ges att läkarens ordination stämmer med vad som står på sprutan.
- Kontrollera på signeringslistan att ordinerad dos inte redan är given
- Dra av hela skyddspapperet och vänd ut sprutan i handen utan att trycka på kolven.
- Ta bort kanylskyddet. Luftbubblan i sprutan ska inte tas bort.
- Injektionen ges i underhuds fett under naveln.
- Lyft ett hudveck och stick in hela nålen i 45 graders vinkel i mitten av hudvecket.
- Spruta in allt Klexane, men spruta långsamt. Det svider!
- Ett blåmärke kan uppstå vid insticksstället.
- Signera direkt efter given injektion!
- Hela sprutan kastas i burk för ”stickande, skärande”, eller använd Safe clip. Sätt aldrig tillbaka skyddshylsan på kanylen.

Att tänka på:

Klexane i sig ökar inte blödningsrisken så mycket. Däremot kan kombinationen med vissa andra läkemedel påverka och förstärka risken för blödningar. Ex. Acetylsalicylsyrepreparat; Albyl, Aspirin, Bamyl, Magnecyl, Treo. Vissa antiinflammatoriska preparat, t ex. Alindrin, Ibumetin, Ipren.

Referens:

Vårdhandboken.

REK listan 2014

Regional medicinsk riktlinje, Västra Götalandsregionen FASS.